

I trettionde året hade således räntan och tionden försvunnit och amorteringen upphörde med nämnda år.

Mot detta förslag kunde kanske invändas, att de årliga beräkningarne blefve invecklade, men sedan första uträkningen till kapital vore verkställd, så blefve det årliga afslaget lätt att finna, och om ersättning borde lemnas härads-skrifvarne för deras arbete vid uträkningarne, vore sådant en ringa utgift för statsverket i förhållande till de fördelar en stor del af landets arbetsamma och betryckta jordbruksbefolkning derigenom tillskyndades.

Jag vågar därför vördsamt föreslå,

att Riksdagen beslutar, att ordinarie räntan och kronotionden må aflösas genom kapitalisering och årlig amortering, på sätt häröfvan föreslagits, eller på ännu bättre sätt, och att amorteringen må taga sin början redan med år 1872 eller, om sådant ej kan ske, så snart möjligt är.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 25 Januari 1871.

S. Johnson,
från Jönköpings län.

N:o 25.

Af Herr J. Wedberg: Om anvisande af anslag till uppförande af nytt gymnastikhus för högre elementarläroverket i Strengnäs

Kongl. Maj:ts, i enlighet med Riksdagens önskan, utfärdade befallning rörande utvidgade vapenöfningar och öfningar i målskjutning vid de högre elementarläroverken har å vederbörande läroverksstyrelsers sida framkallat åtgärder för vinnandet af det fosterländska mål, som med denna förberedande krigsbildning

bildning afses. Vid flertalet läroverk torde intet hinder uppstått för en god anordning i detta fall, enär i de städer, der t. ex. ej särskild skottbana för målskjutning med s. k. salongspatroner finnes, en möjligen befintlig större gymnastiksal dertill kunnat användas; men jag vågar värdsamt fästa Riksdagens uppmärksamhet på att förhållandet ej är sådant vid Strengnäs högre elementarläroverk, emedan dess gymnastiksal är byggd med hänsigt till ett antal lärjungar, betydligt mindre än det nuvarande, och, såsom det synes, utan afseende å möjligheten af detsammes ökande. Sedan nu emellertid lärjungeantalet vuxit vid detta, liksom vid rikets flesta elementarläroverk och efter allt utseende fortfarande kommer att ökas, befinnes nämnda gymnastiksal otillräcklig. Redan 1864 förklarade chefen för Kongl. Gymnastiska centralinstitutet, vid inspektion af läroverket, att gymnastiklokalen ej vore tillfredsställande, hvilket omdöme upprepats i en, under förlidet år af direktionen för samma institut aflåten skrifvelse. I afseende å det i utlåtandet angifna lärjungeantalet bör dock märkas att det, innevarande läsår, ytterligare stigit.

Gymnastiksalen i Strengnäs är således olämplig, såväl för gymnastik, ifall det dermed afsedda sanitära målet skall vinnas, som i synnerhet för vapenöfningar och målskjutning. En ny måste därför anskaffas och det af den längd, att den kan användas till skottbana för målskjutning med s. k. salongspatroner.

Chefen vid Gymnastiska centralinstitutet angaf vid sin inspektion en nära läroverkshuset i Strengnäs belägen tomt såsom den enda i staden fullt lämpliga för uppförande af ny gymnastiklokal. Denna tomt (under N:o 109) hade egaren förliden höst ämnat bebygga med ett större boningshus, hvars tillernade höjd skulle betydligt hafva skadat den fria utsigten från läroverkets ritsal, hvarför läroverksskollegiet ansåg sig böra för läroverkets räkning inköpa denna tomt. Köpesumman utgjorde 6,000 R:dr, men genom enskilda gåfvor hafva deraf 1,000 R:dr kunnat betalas, och har läroverkets nuvarande nitiske rektor lofvat göra allt, för att möjligen på lika sätt, utan att dertill begära statens bidrag, kunna amortera äfven återstående 5,000 R:dr, eller åtminstone någon del deraf.

Läroverkets enskilda byggnadsfond saknar medel till uppförande af ifrågavarande byggnad, emedan sagda kassa, hvars tillgångar vid 1870 års slut utgjorde 5,300 R:dr, eger att, utom ränta, med 1,000 R:dr R:mt årligen amortera den skuld af 20,000 R:dr, som läroverket fått genom inköp af den byggnad, hvaruti dess dyrbara bibliotek och öfriga samlingar förvaras, och af hvilket skuldbelopp hitintills blott 1,000 R:dr äro afbetalade.

Med anledning af nu nämnda förhållanden samt med afseende å den

allmänt erkända, utomordentligt stora vigten af de militära öfningarna vid våra elementarläroverk, vågar jag vördsamt föreslå,
att Riksdagen måtte anslå ett belopp af 13,600 R:dr R:mt,
till uppförande af ett nytt gymnastikhus för högre elementarläroverket i Strengnäs.

Till Stats-utskottet anhåller jag få öfverlemna ritning, kostnadsförslag och öfriga handlingar.

Stockholm den 26 Januari 1871.

Jac. Wedberg.

N:o 26.

Af Herr C. A. Jönsson från Hallands län Om ändring i 7 Kap 2
§ Giftermålsbalken.

Då föreskrifterna, rörande *stället* för lysning till äktenskap, stadga dels i Giftermålsbalkens 7 Kap. 2 § detta vara "*der bruden tages*", dels i Kongl. Förordningen den 21 November 1794 detta är "*der bruden har sitt hemvist*", beslöto Ständerna för sin del vid 1850 års riksdag, att dessa lagrum skulle så förklaras, att *lysningsorten* skall hafva afseende å den församling, der bruden senast blifvit i husförhörslängd tecknad, — hvilket förslag blef af Kongl. Maj:t *icke antaget* af orsak, att husförhörslängd *icke alltid* derom (nemligen brudens hemvist) lemnar säker upplysning (Se Prot. den 20 December 1851).

Rätta förståndet af orden "*bo*" och "*hemvist*" har emellertid blifvit utredt dels af Kongl. Maj:t i dess nådiga påbud angående realisationsfonden den 15 Juni 1800 § 25, deri uttryckes, att *en person anses* hafva sitt rätta hemvist *der han är i mantal tecknad eller skattskrifven* — dels af Lagberedningen, som i sitt förslag gifver den tolkning vid Rättegångsbalken 10 Kap. 1 §, att "*med bo och hemvist bör förstås den ort der svaranden för sin person är mantalsskrifven.*"

Enligt sistnämnda uppfattning af orden *bo och hemvist* har *kanske* i de flesta församlingar inom vårt rike blifvit till äktenskap lyst der, hvarest bruden